

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău - V. Muntean
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, V. Negru, M. Anton

DECIZIE

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

judecător,

Judecători:

Valentina Clevadî

Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Ministerul Educației,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dobîndă Valentina împotriva Ministerului Educației privind anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, prin care s-a dispus restituirea cererii de apel depusă de Ministerul Educației,

c o n s t a t ă:

La 01 septembrie 2016, Dobîndă Valentina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Educației privind anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare.

În motivarea cererii depuse, reclamanta Dobîndă Valentina a indicat că, la 26 august 2016, aflându-se în concediu medical din 23 august 2016, prin intermediul corespondenței poștale recepționate la adresa domiciliului a fost informată că, prin ordinul Ministerului Educației nr.629-c din 23 august 2015 a fost sancționată disciplinar cu concedierea din funcția de director interimar al Școlii Profesionale nr.2 din Chișinău, pentru abaterile disciplinare incompatibile cu funcția ocupată.

Ancheta de serviciu efectuată în perioada februarie-martie 2016, de către comisia Ministerului Educației, a depistat abateri disciplinare, cum ar fi, folosirea situației de serviciu în interes material ori în alte interese personale.

Menționează că, fiind suspendată din funcție pentru perioada efectuării anchetei de serviciu (15 februarie-15 martie 2016) controlul s-a petrecut în baza documentelor

prezentate de vice-directori și contabil-șef, care au prezentat incomplet documentele bancare și contabile, în baza cărora comisia a făcut concluzie greșită privind folosirea ilegală a surselor bugetare, fiind cauzat bugetului prejudiciu material de peste 481 000 lei și despre existența vinovăției ei, actul de control a fost adus la cunoștință cu solicitarea de a prezenta nota de serviciu.

Dobîndă Valentina a mai indicat că, din cauza suspendării din funcție, iar ulterior, aflându-se în concediul medical, nu a avut posibilitate să atragă atenția controlorilor la incorectitudinea concluziilor anchetei de serviciu, fapt care a fost depistat mai târziu, în cadrul inspectării financiare tematice efectuate la Școala Profesională nr.21 din Chișinău. Potrivit actului de control ale Inspecției Financiare a Ministerului Finanțelor nu s-au confirmat concluziile comisiei de anchetă a Ministerului Educației în vederea existenței multiplelor abateri disciplinare, în privința celorlalte încălcări de ordin financiar, acestea fiind expuse în Prescripția Inspecției Financiare din 07 iulie 2016, expediată în adresa instituției controlate și în adresa Ministerului Educației.

Mai menționează ca, în baza actelor controlului efectuat, explicațiilor și 2 note informative în scris depuse la solicitarea Ministerului, s-a emis ordinul nr.553-c din 28 iulie 2016 de către Ministerul Educației, prin care a fost sancționată cu mustrare aspră, obligând-o să efectueze un plan de măsuri pentru lichidarea încălcărilor depistate, ne solicitând explicații suplimentare.

Susține că, de fapt, în ordinul de concediere din 23 august 2016, Ministerul Educației precizează, precum că, în baza ordinului din 12 februarie 2016 a format o comisie pentru efectuarea controlului de serviciu și invocă că drept temei pentru emiterea ordinului de sancționare a servit raportul comisiei, la fel s-a solicitat prezentarea în scris a explicațiilor, analiza cărora denotă încălcarea disciplinei muncii și a prevederilor art.201-202, 206-210 Codul muncii și art.69 alin (4) lit.a) Codul Educației și atr.86 alin(1) lit.z) Codul muncii.

Menționează că, art.210 alin. (1) lit. a) Codul muncii îl obligă pe angajator să indice în ordinul de aplicare a sancțiunii motivele de fapt și de drept, care confirmă comiterea abaterii disciplinare și apreciază gravitatea ei. În ordinul de concediere din 23 august 2016 Ministerul doar s-a referit că reclamanta a prezentat explicații, iar analiza lor împreună cu actele de control relevă despre valabilitatea încălcărilor depistate. În acest context menționează că, atât prin actul Inspecției Financiare, cât și în baza explicațiilor prezentate, a combătut orice concluzii ale comisiei Ministerului Educației, care a efectuat ancheta de serviciu.

Susține că, în iulie 2016 a prezentat de 3 ori explicații în adresa Ministerului Educației și, în baza lor, a fost emis ordinul nr.553-c din 28 iulie 2016 de sancționarea ei. Careva alte controale sau alte explicații nu a prezentat, însă a fost sancționată a două oară pentru aceiași abateri disciplinare depistate.

Relatează că, prin ordinul din 23 august 2016 Ministerul Educației a aplicat o sancțiune disciplinară pentru abateri presupuse și care sunt date cu anii 2014-2015.

Ordinul de concediere i-a fost adus la cunoștință nu la locul de muncă, cum prevede art. 86, alin.(2) Codul muncii și care expres stipulează că nu se admite concedierea salariatului în timpul aflării acestuia în concediu medical, dar prin expedierea la locul de trai, începând cu 23 august 2016 se află în concediu medical. Despre ordinul de concediere sa a aflat pe data de 26 august 2016, când a semnat avizul poștal despre primirea corespondenței, astfel, ordinul de concediere fiind intrat în vigoare, cu toate că ea continuă tratarea medicală. Pct. 1 al ordinului Ministerului din 23 august 2016 nu conține data concretă despre ziua concedierii din funcția a salariatei Dobîndă Valentinei, referindu-se în pct.4, că ordinul intră în vigoare la ziua aducerii sale la cunoștința salariatului.

Consideră că, a fost încălcată procedura de aplicare a sancțiunii disciplinare, deoarece Ministerul Educației nu a solicitat acordul comitetului sindical, care este obligatoriu la concedierea directorului interimar.

Afirmă că, pârâtul a admis încălcarea legislației muncii ce ține de procedura emiterii ordinului nr.629-c din 23 august 2016, dând dovadă de o atitudine superficială și neobiectivă în analiza și aprecierea tuturor circumstanțelor de fapt și de drept în luarea deciziei de aplicare a sancțiunii disciplinare.

Prin cerere de concretizare a cerințelor din 26 septembrie 2016 reclamanta solicită, anularea ordinului Ministerului Educației nr.629-c din 23 august 2016 privind aplicarea sancțiunii disciplinare cu concediere din funcție, cu repunerea în funcția deținută și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 90-94).

Prin hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun.Chișinău din 10 octombrie 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Dobîndă Valentina. S-a anulat ordinul nr.629-c din 23 august 2016 emis de către Ministerul Educației cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare către Dobîndă Valentina, director al Școlii Profesionale nr.2 din Chișinău. S-a obligat Ministerul Educației să o restabilească în serviciu în funcția de director al Școlii Profesionale nr.2 din Chișinău din 26 august 2016. S-a încasat din contul Ministerului Educației în beneficiul Valentinei Dobîndă cheltuielile pentru asistența juridică în cuantum de 2000 lei, în rest aceasta pretenție s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 105,113-124).

Prin încheierea Judecătoriai Buiucani, mun.Chișinău din 17 octombrie 2016 s-a corectat greșeala din dispozitivul hotărârii Judecătoriai Buiucani, mun.Chișinău din 10 octombrie 2016, prin înlocuirea în text a sintagmei „director” cu sintagma „director interimar” (f.d. 110).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 17 octombrie 2016, Ministerul Educației a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă (f.d. 127).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Ministerul Educației și s-a obligat apelantul să depună apelul

motivată în termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii. Totodată s-a stabilit examinarea cauzei pentru 09 februarie 2017 ora 11:50 (f.d. 131-132,133).

La 08 februarie 2017, Ministerul Educației a depus apelul motivat (f.d. 140-145).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017 s-a restituit cererea de apel declarată de Ministerul Educației pe motiv că, apelantul nu a înlăturat neajunsurile la cererea de apel în termenul limită stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017 (f.d. 149-151).

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la 01 martie 2017, Ministerul Educației a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea pricinii pentru judecarea apelului.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată, pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

Pledând pentru admiterea cererii de recurs în sensul declarat, recurentul a indicat că, Ministerul Educației a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017 la 31 ianuarie 2017, concomitent cu citația pentru 09 februarie 2017, însă aflându-se în imposibilitate de a depune apelul motivat în termen de 07 zile, din cauza volumului mare de lucru și în acest termen au intrat două zile nelucrătoare 4 și 5 februarie, a depus apel motivat prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău la 08 februarie 2017, cu o zi înainte de ședința de judecată.

Sușține recurentul, că instanța de apel urma să țină cont de formalitățile privind recepționarea, repartizarea și semnarea corespondenței, dar și volumul de lucru pentru motivarea cererii de apel (f.d. 153-154).

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Studiind materialele dosarului și argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

Din actele pricinii rezultă că, la 01 septembrie 2016, Dobîndă Valentina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Educației privind anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, iar prin hotărârea Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău, cererea de chemare în judecată înaintată de Dobîndă Valentina a fost admisă parțial (f.d.4-7, 113-125).

La fel, s-a constatat că la 17 octombrie 2016, Ministerul Educației a declarat apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată, privind contestarea actului administrativ, să fie respinsă (f.d.127).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate depusă de Ministerul Educației, apelantul fiind obligat să depună apelul motivat în termen de 07 zile de la data recepționării încheierii, cauza fiind numită spre examinare pentru data de 09 februarie 2017 (f.d. 131-132,133).

După cum atestă materialele cauzei, încheierea nominalizată a fost recepționată de către recurent-apelant Ministerul Educației la 31 ianuarie 2017, fapt confirmat prin semnătura din avizul de recepție anexat la dosar (f.d.135).

Cererea de apel motivată a fost înregistrată la Curtea de Apel Chișinău la 08 februarie 2017, ședința de judecată pentru examinarea apelului declarat de Ministerul Educației fiind stabilită pentru data de 09 februarie 2017 ora 11.50.

După cum rezultă din conținutul încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017 apelantului i-a fost acordat un termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat. Dat fiind faptul că Ministerul Educației a recepționat încheierea menționată la 31 ianuarie 2017, termenul limită de prezentare a apelului motivat urma să expire la 07 februarie 2017.

Analiza situației de fapt și de drept atestă că încheierea instanței de apel din 09 februarie 2017 este una legitimă și întemeiată, fiind omis termenul de depunere a apelului motivat, deoarece apelantul-recurent nu s-a încadrat în termenul acordat de instanța de apel, care a expirat la 07 februarie 2017.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) CPC, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale, precum și necontestarea actului procedural prin care nu s-a dat curs cererii de apel, instituie prezumția de recunoașterea a legalității acestui act procedural și, în consecință, obligația de a se conforma cerințelor instanței de apel, denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Mai mult, principiul disponibilității participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 CPC, este afectat în pricină în condițiile în care pe parcursul unei perioade îndelungate din data depunerii cererii de

apel nemotivate - 17 octombrie 2016 până la 09 februarie 2017, data când cererea de apel a fost restituită, apelantul, cunoscând despre obligativitatea prezentării apelului motivat, obligație ce aparține acestuia potrivit legii procedurale și în lipsa intervenției instanței de apel, nu a prezentat înscrisurile respective.

Reieșind din cele relatate, Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs poartă un caracter declarativ și sunt neîntemeiate.

La caz, CEDO prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul, că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder vs United Kingdom* din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante.

Totodată, Colegiul relevă că soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (Cauza *Van Harn vs Germania* nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent în cererea de recurs sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ministerul Educației.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dobîndă Valentina împotriva Ministerului Educației privind anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător,

Valentina Clevadî

judecători:

Galina Stratulat

Dumitru Mardari